

TUDJA, MI LAKIK ÖNBEN? BEÜLTETHETŐ ORVOSI ESZKÖZÖK EPIDEMIOLOGIÁJA ÉS A PÁCIENSEK TÁJÉKOZOTTSÁGA

Hölgyesi Áron

HECON, EKIK, Óbudai Egyetem

Egyetemi TKP konferencia, 2023. November 17.

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

A kutatás háttere és célkitűzései

Beültethető orvostechnikai eszköz:

- Részben vagy egészében az emberi testbe kerül beültetésre
- A beültetés helyén marad legalább 30 napig
- Támogatja, javítja vagy akár helyettesíti egy sérült biológiai struktúra részét vagy egészét

A jól-informált beteg fontos tényező:

- A beültethető eszközök eredményességének javításában
- A kapcsolódó kockázatok csökkentésében

Ugyanakkor jelenleg:

- Hiányos epidemiológiai adatokkal rendelkezünk a beültethető eszközökre és az érintett betegkör nagyságára vonatkozóan
- Kevés ismeretünk van a betegek beültethető eszközökkel kapcsolatos tudásáról

A kutatás célkitűzései

- A beültethető orvostechnikai eszközök gyakoriságának felmérése
- A beültethető eszközökkel kapcsolatos tudás felmérése a jelenleg eszközzel élők körében
- Az eszközökkel kapcsolatos tudás és a szocio-demográfiai jellemzők, az elektronikus egészségműveltség és a megosztott döntéshozatalban való részvétel kapcsolatának vizsgálata

Módszertan – vizsgálati elrendezés

Vizsgálati elrendezés:

- Online keresztmetszeti vizsgálat
- Hazai lakosság
- 40+ év
- N=1400

A kérdőívben felmérésre került:

- Szocio-demográfiai jellemzők, jövedelem
- Elektronikus egészségműveltség eHEALS
- Megosztott döntéshozatal SDM-Q-9

Módszertan – vizsgált eszközök

15 előre megadott lehetőség:

Csontrögzítő eszköz

Csípő protézis

Térd protézis

Gerincbe épített eszköz

Szív műbillentyű

Szívkoszorúér stent

Pacemaker

Fog implantátum

Fogászati csontpótlás

Szemlencse

Mell implantátum

Intrauterin eszköz

Hasfali háló

Subcutan glükóz szenzor

Egyéb

Módszertan

Beültethető eszközzel kapcsolatos tudás felmérése:

1. mindennapi használatra vonatkozó előírások, életmódbeli tanácsok
2. különleges biztonsági előírások
3. orvosi ellenőrzést igénylő problémák
4. információbiztonsági vagy adatvédelmi ellenőrzést igénylő problémák – kizárólag az elektronikus eszközök esetén

Értékelés: vizuális analóg skála (VAS) - terjedelem: 0 - 10

Módszertan

Továbbá felmérésre került:

- Beültetett eszközhöz kapott-e útmutatót
3 válaszlehetőség: igen, olvasta/ igen, nem olvasta/ nem
- Implantátum életre gyakorolt hatása
5 szintű Likert-skála: 1 – nagyon negatív - 5 – nagyon pozitív

Statisztikai elemzés:

- Deskriptív módszerek
- Kruskal-Wallis teszt
- Spearman's rank korreláció

Eredmények

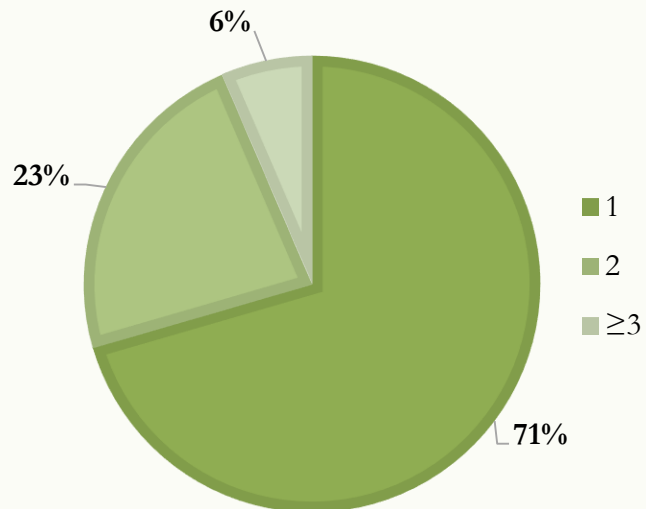
Résztevők száma: N=1400

Átlagos életkor: 58,3 (± 11.1) év

Nők: 53.7%

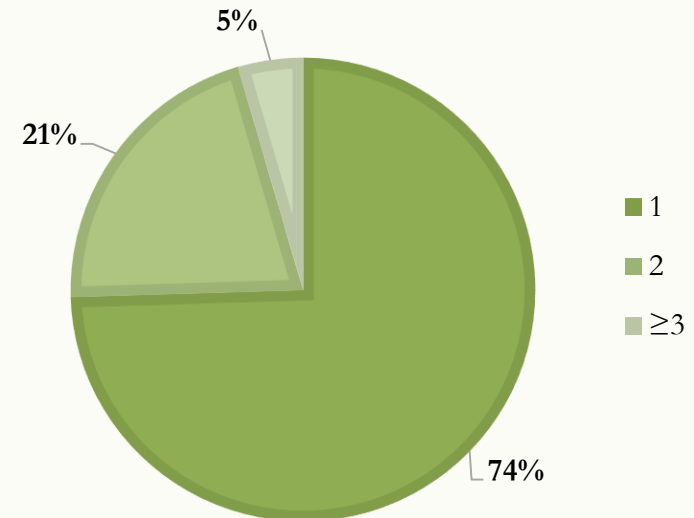
Valaha kapott implantátumot
N=584 (42%)

Hány implantátuma volt életében?

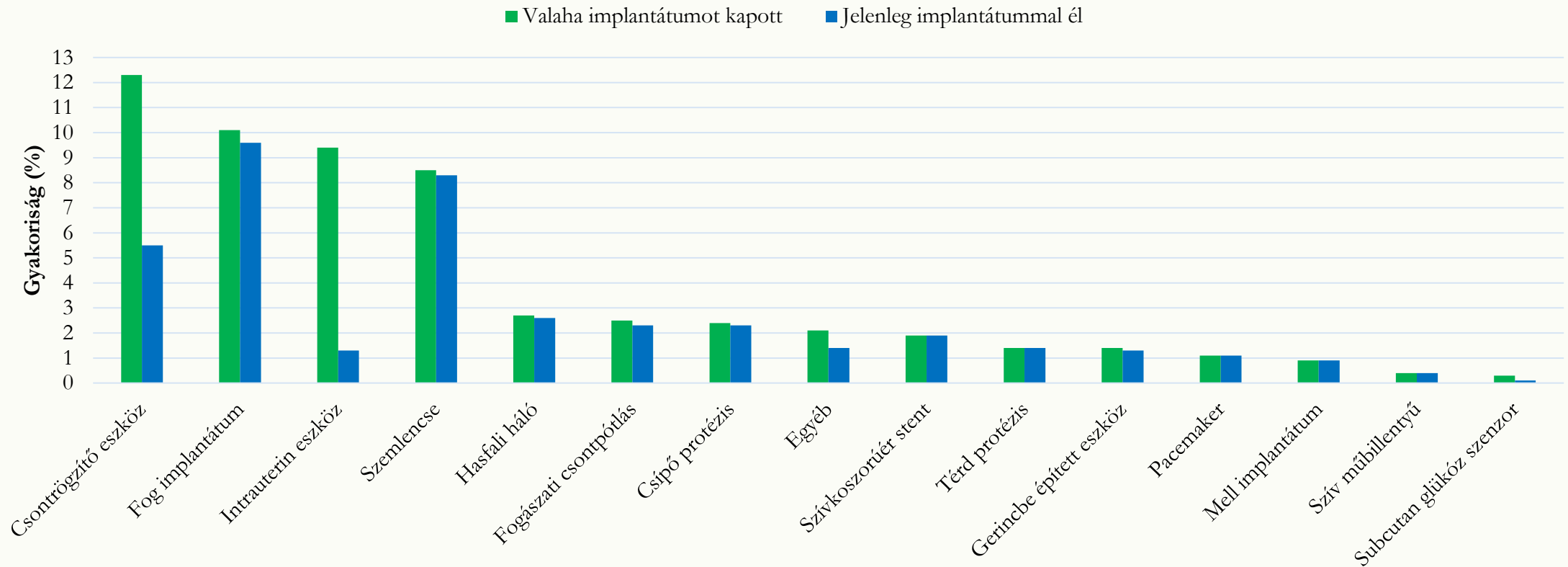
Jelenleg implantátummal él
N=433 (31%)

Hány implantátuma van jelenleg?

Eredmények

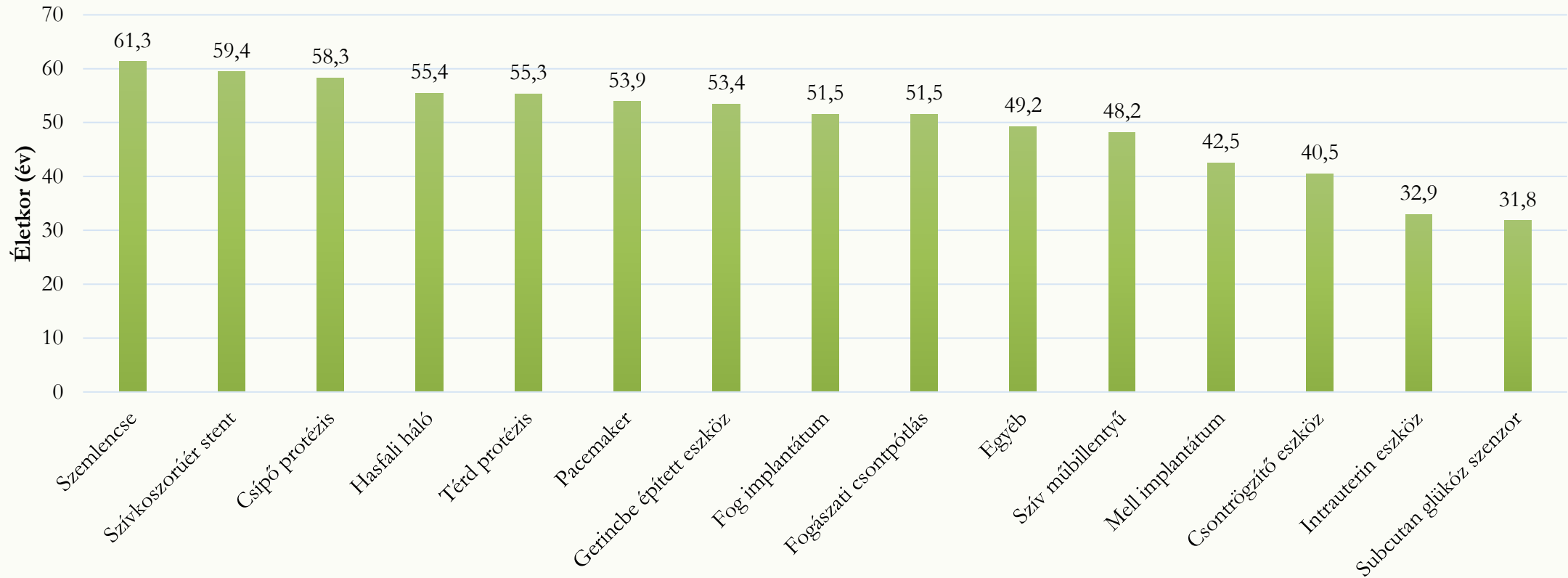
Beültethető eszközök gyakorisága (teljes minta, N=1400)

Eredmények

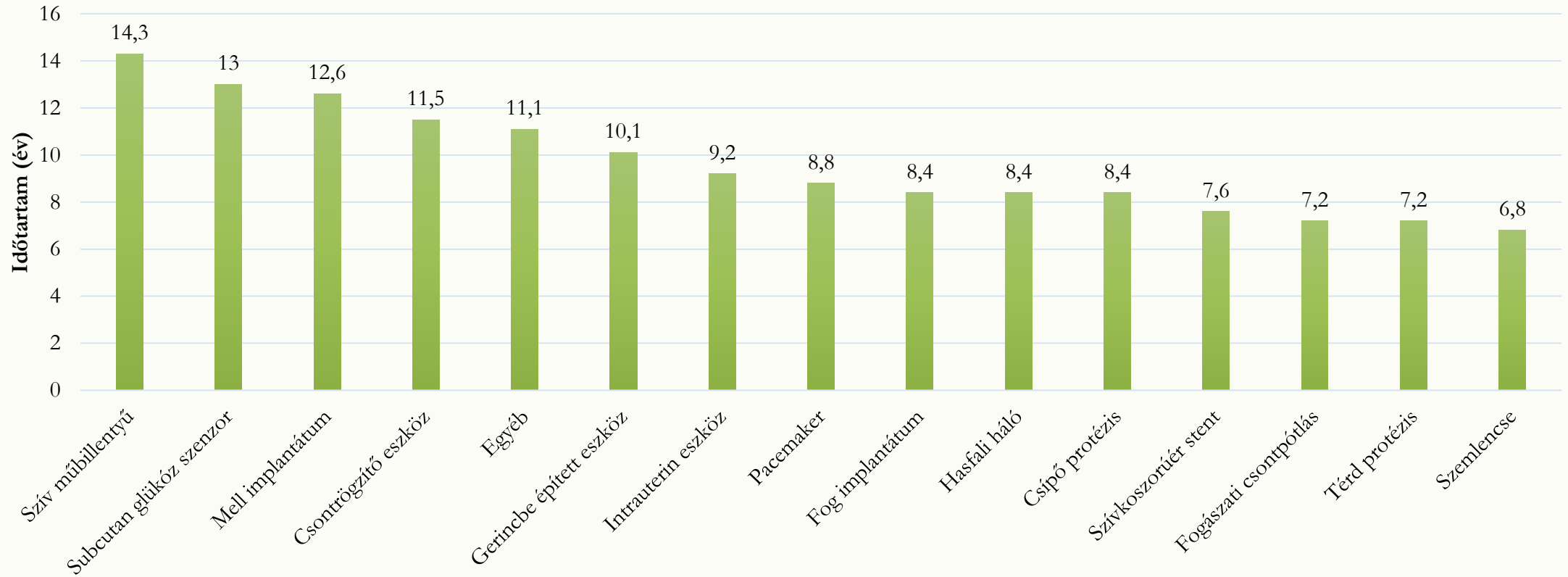
Átlagos életkor beültetéskor (teljes minta): 45.2 (± 16.2)

Életkor beültetéskor eszköztípusonként (N=1400)

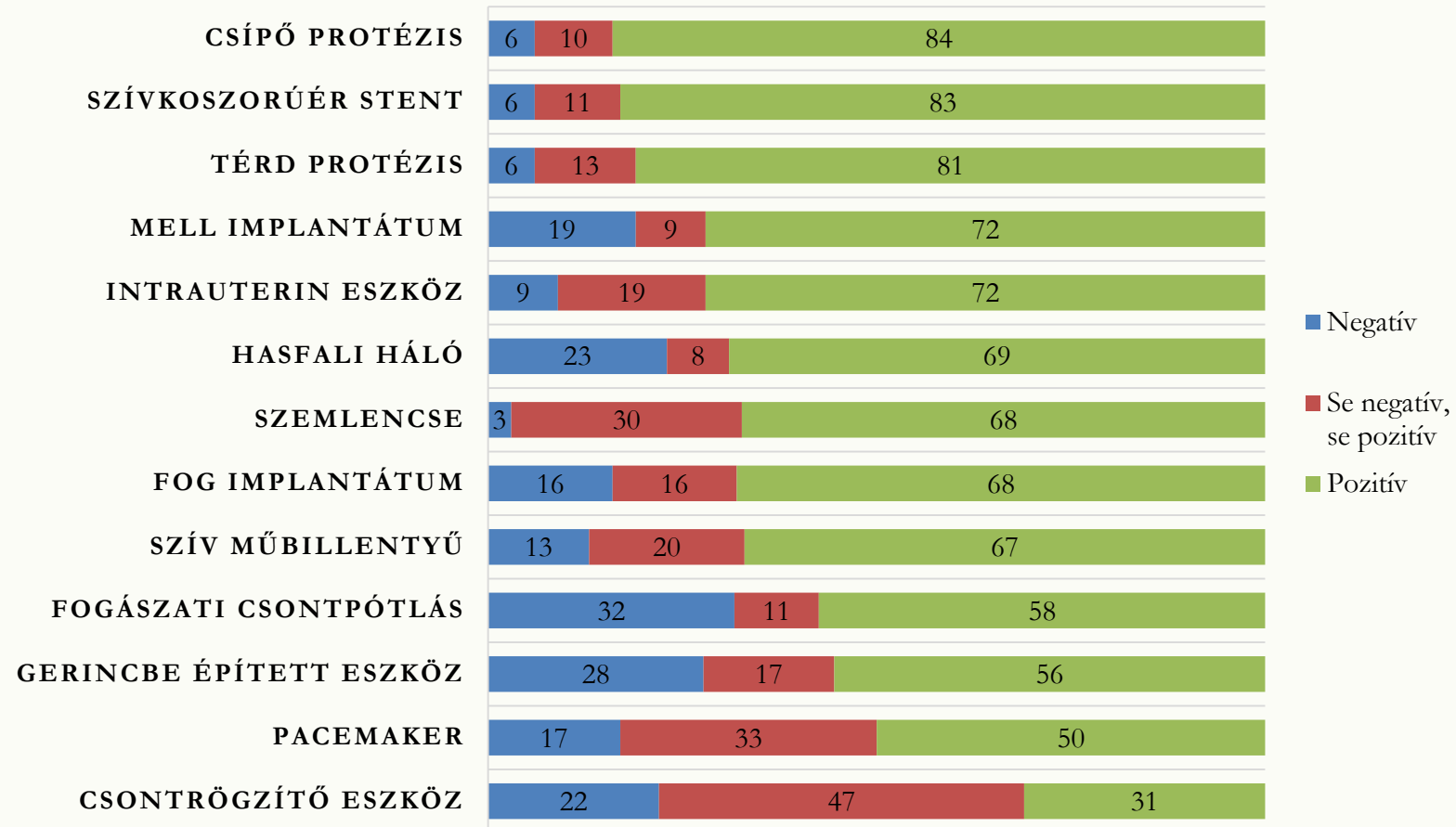
Eredmények

Viselés időtartama a jelenleg beültethető eszközzel élők körében (N=433)

Eredmények

Implantátum életre gyakorolt hatása (N=433)

Eredmények – beültethető eszközzel kapcsolatos tudás

Jelenleg beültethető eszközzel élők átlagos tudásszintje (N=433)

Pontszám (0-10)

Mindennapi használatra vonatkozó előírások ismerete

6,5 ($\pm 3,3$)

Különleges biztonsági előírások ismerete

5,5 ($\pm 3,8$)

Orvosi ellenőrzést igénylő problémák felismerése

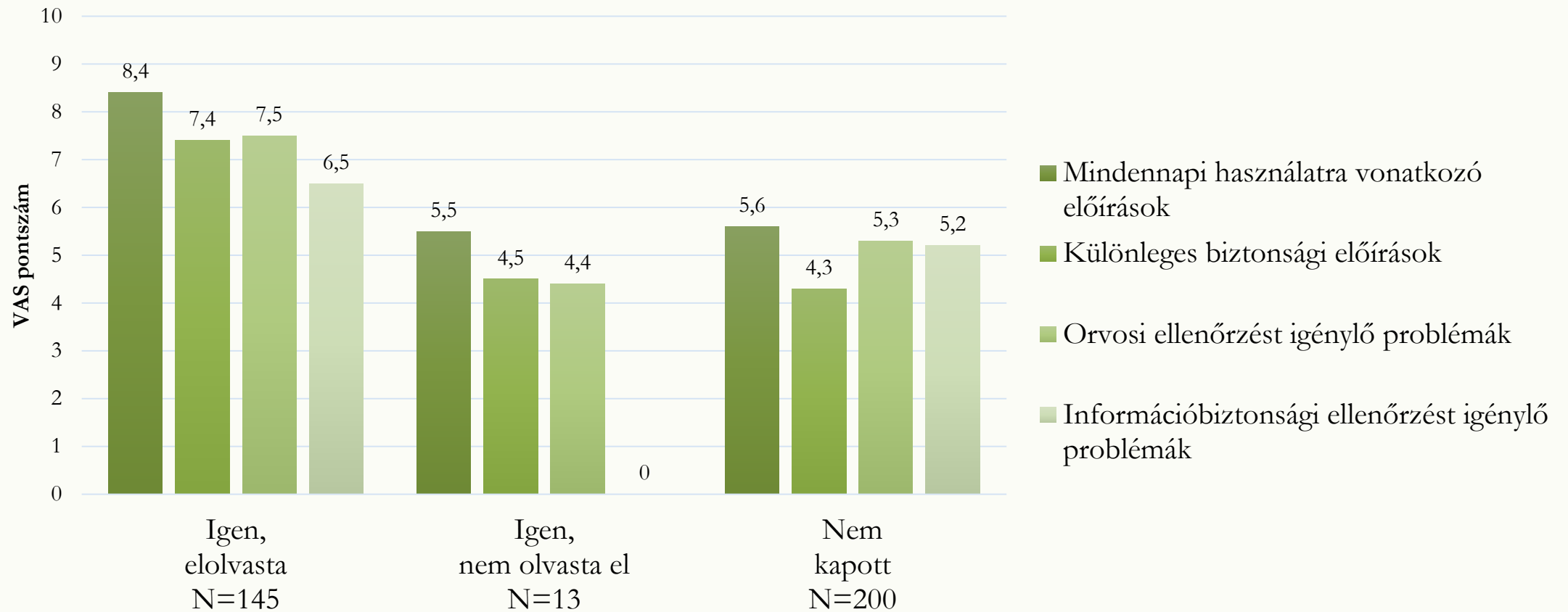
5,9 ($\pm 3,4$)

Információbiztonsági vagy adatvédelmi ellenőrzést igénylő problémák felismerése (N=16)

5,9 ($\pm 2,6$)

Eredmények – beültethető eszközzel kapcsolatos tudás

Kapott betegtájékoztatót a beültethető eszközhöz?

Eredmények – beültethető eszközzel kapcsolatos tudás

Nők (N=220)

Férfiak (N=213)

TUDÁS PONTSZÁM

TUDÁS PONTSZÁM

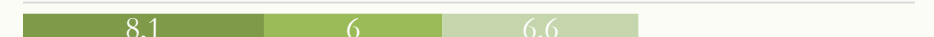
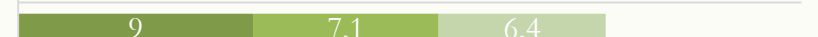
0 5 10 15 20 25 30

0 5 10 15 20 25 30

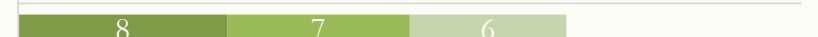
PACEMAKER

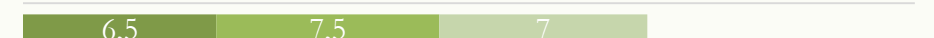
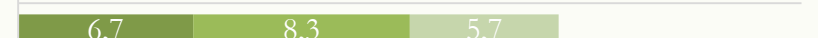
CSÍPŐ IMPLANTÁTUM

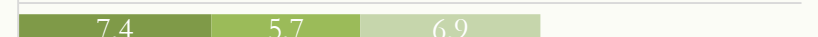
SZÍV MŰBILLENTYŰ

GERINCBE ÉPÍTETT ESZKÖZ

FOG IMPLANTÁTUM

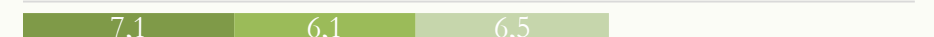
INTRAUTERIN ESZKÖZ

SZÍVKOSZORÚÉR STENT

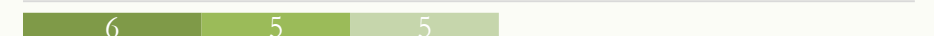
SZEMLENCSE

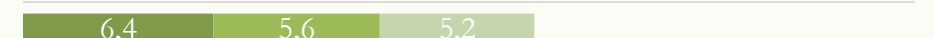
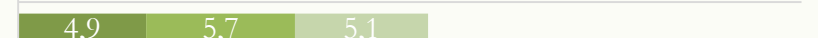
TÉRD IMPLANTÁTUM

MELL IMPLANTÁTUM

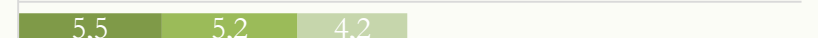
HASFALI HÁLÓ

FOGÁSZATI CSONTPÓTLÁS

CSONTRÖGZÍTŐ ESZKÖZ

Mindennapi használatra vonatkozó előírások

Különleges biztonsági előírások

Orvosi ellenőrzést igénylő problémák

Eredmények – beültethető eszközökkel kapcsolatos tudás

Az elektronikus egészségműveltség, a megosztott döntéshozatal és a beültethető eszközzel kapcsolatos tudás közötti összefüggés (Spearman korreláció)

	Mindennapi használatra vonatkozó előírások (N=433)	Különleges biztonsági előírások (N=433)	Orvosi ellenőrzést igénylő problémák (N=433)	Információbiztonsági ellenőrzést igénylő problémák (N=16)
eHEALS	0.20*	0.20*	0.24*	0.47
SDM-Q-9	0.50*	0.45*	0.48*	0.23

* $p < 0.05$

Korreláció erőssége
 $r_s < 0.3$ gyenge
 $0.3 \leq r_s \leq 0.5$ közepes
 $r_s > 0.5$ erős

Összefoglalás

A beültethető orvostechnikai eszközök gyakorisága jelentős:

- A hazai 40 évnél idősebb lakosság 31%-a él együtt jelenleg valamilyen implantátummal

A jelenleg valamilyen eszközzel élők átlagosan közepes tudással rendelkeznek a beültetett eszközzel kapcsolatban.

A beültethető eszközökkel kapcsolatos tudás magasabb azok körében, akik:

- Kaptak betegtájékoztatót és ismerik azt
- Magasabb elektronikus egészségműveltséggel rendelkeznek
- Nagyobb mértékben kerültek bevonásra az implantátum beültetésével kapcsolatos döntéshozatalba

Köszönetnyilvánítás

Prof. Dr. Kovács Levente

Prof. Dr. Kozlovsky Miklós

Dr. Zrubka Zsombor

Dr. Balázs György

Dr. Kuti József

Prof. Dr. Péntek Márta

Prof. Dr. Gulácsi László

Dr. Weszl Miklós

Dr. Baji Petra

Tóth Barbara

Az eredményeket bemutató közlemény:

Hölgyesi Á, Tóth B, Kozlovsky M, Kuti J, Weszl M, Balázs G, Baji P, Kovács L, Gulácsi L, Zrubka Z, Péntek M. Epidemiology and patients' self-reported knowledge of implantable medical devices: Results of a cross-sectional survey in Hungary. PLoS One. 2023 Apr 18;18(4):e0284577. doi: 10.1371/journal.pone.0284577.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

Projekt azonosítószáma: TKP2021-NKTA-36.

Projekt címe: Innovatív és digitális egészségipari technológiák fejlesztése.

Alprojekt címe: Digitális orvostechikai eszközök értékelése: hatásosság, biztonságosság és társadalmi hasznosulás.

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT